

Zagađivanje atmosfere

Zagađenost vazduha naziva se aerozagađenje. Pod aerozagađenjem podrazumevamo prisustvo primesa (toksičnih i netoksičnih) koje su nastale čovekovom aktivnošću, a dospele su atmosferu u vidu gasova, pare, prašine, dima, magle ili prirodnih izvora. Izvori zagađenja vazduha mogu biti prirodni ili veštački:

- individualna ložišta,
- kotlarnice i toplane,
- termoelektrane,
- industrijski objekti,
- nuklearne elektrane,
- saobraćajna i transportna sredstva,
- prirodne pojave: erupcija vulkana, šumski požari, zemljotresi.

Zagađujuće materije prema vremenu i načinu nastanka mogu se podeliti na:

- a) primarne i
- b) sekundarne.

Primarne zagađujuće materije su stabilne, ne razlažu se i izvor im je poznat. To su, na priolovo iz izduvnih gasova, sumpor-dioksid iz dimnjaka, azotni oksidi iz azotara ili fabrika veštačkih đubriva i slično.

Sekundarne zagađujuće materije nastaju fotohemijskim i fizičko-hemijskim reakcijama, pa im je sastav manje poznat.

Sve štetne zagađujuće materije se mogu svrstati u dve velike grupe:

- tipične i
- specifične zagađujuće materije.

Tipične zagađujuće materije su oni gasovi koji se javljaju u svakoj urbanoj sredini i u blizini termoenergetskih postrojenja, kao proizvodi sagorevanja fosilnih goriva. Takvi su na primer sumpor-dioksid i sumporna kiselina. To su veoma agresivne materije koje u vidu gasa ili vodenih kapljica i kiselih kiša nanose ogromnu štetu.

Sumpor-dioksid deluje štetno na disajne organe, izaziva nadražaj na

kašalj, a veće koncentracije nadražuju oči.

Biljke su posebno osjetljive na delovanje sumpor-dioksida jer on deluje na fotosintezu razgrađivanjem hlorofila. Ima osobinu disperzije i vazдушnim strujanjem se prenosi na velike prostore. Specifične zagađujuće materije nastaju najčešće, kao proizvodi sagorevanja fosilnih goriva, pri topljenju metala, u hemijskoj, prerađivačkoj industriji i drugoj industriji.